2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

7. SINIF TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **12 p**

Dedemin evi, küçük bir kıyı kasabasında, limana bakan yokuşun başındadır. Yaz tatilinin ilk sabahı güneş daha doğmadan uyandım ve dedemle limana indim. Balıkçı tekneleri gece boyunca açıkta kalmış, şafakla birlikte birer birer limana dönüyordu. Martılar teknelerin peşinden çığlık çığlığa uçuyordu.

Dedem artık denize açılmıyor, limandaki küçük kulübesinde balıkçıların yırtılan ağlarını onarıyor. O sabah kucağında kocaman bir ağ vardı. Ağın ortasında, bir yunusun ya da sivri bir kayanın açtığı geniş bir yırtık duruyordu. Dedem, elindeki tahta mekiği ağın gözlerinden geçirip düğümler atmaya başladı. Parmakları öyle hızlı hareket ediyordu ki düğümleri saymaya yetişemiyordum.

Bir süre izledikten sonra ben de denemek istedim. Dedem bana bir ip parçası verdi ve tek bir düğümü defalarca gösterdi. İlk düğümlerim ya çok gevşek ya da çarpıktı. “Acele etme.” dedi dedem. “Ağın her gözü aynı büyüklükte olmalı. Gözler fazla küçük olursa yavru balıklar da ağa takılır, denizde balık kalmaz.”

Öğleye doğru yırtık kapanmıştı. Ben yalnızca on iki düğüm atabilmiştim ama dedem onları bozmadı, ağın içinde bıraktı. Akşam ağın sahibi gelip ağı omzuna aldığında içimde garip bir gurur vardı. Benim düğümlerim de o gece denize açılacaktı.

Metinde altı çizili **“şafakla”** kelimesinin anlamını tahmin ediniz. Tahmininizi destekleyen ipucunu metinden yazınız.

2. ***a)*** Dede artık hangi işi yapmaktadır? **6 p**

b) Ağdaki yırtığı neyin açmış olabileceği söylenmektedir? **6 p**

3. ***a)*** Dede, ağın gözleriyle ilgili ne söylemiştir? **8 p**

b) Anlatıcı kaç düğüm atabilmiştir? Dede bu düğümlere ne yapmıştır? **6 p**

4. Anlatıcının **“Benim düğümlerim de o gece denize açılacaktı.”** sözünden onun duygularıyla ilgili ne çıkarabilirsiniz? Dedenin düğümleri bozmamasının bu duyguya etkisini açıklayınız. **16 p**

5.

1. Ağın her **gözü** aynı büyüklükte olmalı.
2. Dedem bir **gözünü** kısarak denize baktı.
3. Çekmecenin üst **gözünde** iplik ve makas vardı.

a) Kalın yazılmış "göz" kelimesinin her cümledeki anlamını yazınız. **6 p**

b) Bu üç anlamdan hangisi kelimenin ilk (temel) anlamıdır? Diğer anlamların bu anlamdan nasıl türemiş olabileceğini açıklayınız. **8 p**

6. **çığlık çığlığa · şafak · pırıl pırıl · tuzlu rüzgâr · gözünü dört açmak · dalgaların fısıltısı** **16 p**

Yukarıdaki kelime ve söz gruplarından **en az dördünü** kullanarak bir limanda ya da sahilde geçen sabahı anlatan bir paragraf yazınız. Paragrafınızda görme dışında en az bir duyuya (işitme, koklama, dokunma) da yer veriniz.

7. **16 p**

Dedemin kasabası ege Denizi kıyısındadır. Limanda her sabah balıkçılar ağlarını kurutur, teknelerini boyar martılara ekmek atar. Dedemin eski teknesinin adı Yakamozdu. Dedem bana ağ örmenin üç kuralını öğretti sabırlı olmak, gözleri eşit yapmak ve düğümleri sıkı atmak. Bir gün ona "Hiç fırtınaya yakalandın mı" diye sordum. Dedem gülümsedi ve "Yıllar önce bir kış gecesi.." diye anlatmaya başladı. Onun hikâyelerini hiç bir zaman unutmayacağım. Seneye yine geleceğim, değilmi?

Yukarıdaki metinde **sekiz** yazım ya da noktalama yanlışı vardır. Yanlışları bulup doğrularını yazınız.